KALAZANCIUS FIATALKORA

Krízisek és bizonytalanságok a hivatáskeresésben

A FOGLALKOZÁS BEMUTATÁSA

Az óraterv a Kalazancius életét a hivatáspasztoráció fókuszával feldolgozó tanóra-sorozat második, 45 percben megvalósítható alkalmát írja le. Az előző órán adott általános bevezetést, illetve a rendalapító gyermekkorát tovább tárgyalva megismerteti a diákokat a Szent fiatalkori kríziseivel, a hivatása kapcsán érzett bizonytalanságokkal. A témát olyan szinten tárgyaljuk az órán, ami a nagyon diverz világlátást magával hozó kiskamasz korú hetedik évfolyamosok legtöbbje számára befogadható.

RÁHANGOLÁS, ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSE

GYORS ISMÉTLÉS

Első változat

Időkeret, eszközök: 8 perc, füzet, íróeszköz, képregény (Kalazanci Szent József. A piarista iskolák alapítója, Budapest, Piarista Rend Magyar Tartománya, 2026, 8-13., pkk.piarista.hu

Kalazancius életét feldolgozó képregény egy-egy kockájának kivetítése. A vetítés során párokban dolgozunk, készítsenek a füzetbe egy mondatos lejegyzést arról, hogy Kalazancius gyermekkorából mely jellemzőt, történetet látjuk a képen. A négy képkocka levetítése után 1-1 pár forduljon egymás felé, és beszéljék meg megoldásukat. Egyesítsék válaszukat, alkossanak képkockánként 1-1 mondatot, amiben mind a négyen meg tudnak egyezni, hogy pontosan adja vissza az előző órán elhangzottakat.

Második változat
Időkeret, eszközök: 8 perc, füzet, íróeszköz, gondolatok (ld. melléklet nyomtatott, felvágott lapokon)

Ez nehezebb feladat, kihívást kedvelő és bíró csoportok kapják. Az előző órán feldolgozott gyermekkori történetekhez kapcsolódva, cédulákon két-két jellemző mondatot osztunk ki páronként (ld. melléklet). Ki mondhatta ezeket, és kinek? Páronként hozzanak megoldást, úgy, hogy azt később indokolni is tudják. 4 perc után 1-1 pár forduljon egymás felé, és beszéljék meg megoldásukat. Egyesítsék válaszukat, alkossanak cédulánként 1-1 mondatot, amiben leírják a megoldást, és egy nagyon rövid indoklást (miből gondoljuk, hogy X mondta Y-nak).

IMPULZUS A TÉMÁVAL KAPCSOLATBAN

Időkeret, eszközök: 10 perc, krízis-történetek (ld. melléklet)
Páronként kiosztunk három-három krízis-történetet a mellékletben található gyűjteményből. A párok dolgozzák fel, mi is történt pontosan a kis szövegekben megismert fiatalokkal. Irányító kérdések: Mit gondolhatott a jövőjéről a szereplő a nehézségek megjelenése előtt? Mik azok a nehézségek, amik ezt megváltoztatták? Mit gondolt a nehézségek megjelenése után a jövőjéről? Mit javasolnál neki, mit tegyen ezután? Nyolc perc után plenárisan meghallgatunk az időkeretbe illeszkedő mennyiségű válaszlehetőséget.

ÉRTELMEZÉS – A

Időkeret, eszközök: 15 perc (10 perc plenáris munka, 5 perc páros munka), üres koordináta-rendszerek cédulákon, videó (Saint Joseph Calasanz, Betánia Provincia, youtube.com)

A krízis fogalma, krízis és bizonytalanság Kalazancius életében
Páros munkában dolgozunk. Osszuk ki a mellékletben található, üres koordináta-rendszereket (x: idő, y: magabiztosság). A diákok párosával ábrázolják a koordináta-rendszeren egy vonallal a minta-történetek szereplőinek magabiztosságát, bizonyosságát saját jövőjüket illetően.

Mikor befejezték, rövid tanári magyarázat következik: karikázzuk be a „bezuhanás" szakaszát. Hogy nevezzük ezt? (diákválasz: bizonytalanság, baj, rossz dolog stb.). Vezessük be a *krízis* fogalmát (görög eredetű szó, jelentése: válság, fordulat; veszélyt is jelent, de egyben lehetőséget kínál a fejlődésre és a pozitív változásra).

Plenáris, majd páros munka: A korábban elkezdett, Betánia tartomány által készített videó második részletét (1:20-2:35) levetítve ismerjük meg Kalazancius krízisét. A videó után 1 perc páros beszélgetés során, cédulákon található diagramon azonosítsuk be az előző és a mostani órán megismertek alapján Kalazancius életében kialakult krízist. Határozzuk meg, hogy lett túl ezen a nehézségen!

Fontos: ha a csoport nincsen tisztában a papi élet kereteivel (pl. cölibátus, akár távoli vidéken végzett munka, civil foglalatosság nem űzhető), akkor ezeket fontos nagyon röviden tisztázni. Felmerülhet pl., hogy papként miért nem lehet kovács; papként miért nem tudja továbbadni a család nevét, stb.

Körkérdés: Kalazancius milyen tulajdonságai segíthették azt, hogy ne törjön össze a helyzetben? Nézd vissza az előző órán felírt tulajdonságait nyugodtan!

Tanári zárás: Kalazancius sok ajándékot kapott Istentől, amik segítették őt az útján. Azonban látjuk, hogy mint mindenkinek, az ő életében is voltak nehézségek, amik akár el is tántoríthatták volna. Élete első nagy krízise során olyan szomorú események történtek, mint anyja és testvére halála. Ez az ő jövőjét is elbizonytalanította, hiszen apja fontos feladatokat bíz rá a család nevének továbbvitelével, vagy a hagyományos foglalkozásuk életben tartásával. Kalazancius azonban követi azt a célt, amit már fiatal kora óta érez: pap szeretne lenni. Nem volt könnyű neki ezt kimondania, és Isten segítsége is kellett hozzá, a saját kitartása, a körülményekre való odafigyelése mellett.

ÉRTELMEZÉS – B

Időkeret, eszközök: 15 perc (10 perc plenáris munka, 5 perc páros munka), videó (*Saint Joseph Calasanz, Betánia Provincia, youtube.com*)

A krízis fogalma, krízis és bizonytalanság Kalazancius életében

Rajzoljuk fel a táblára a történetek ívét, egy koordináta-rendszerre (x: idő, y: magabiztosság). A szereplő elhatározása, magabiztossága a krízis előtt egyre csak növekszik, felívelő. A krízisnél ez bezuhan, onnantól a kimenetel kétséges. Karikázzuk be a „bezuhanás" szakaszát. Hogy nevezzük ezt? (diákválasz: bizonytalanság, baj, rossz dolog, stb.). Vezessük be a *krízis* fogalmát (görög eredetű szó, jelentése: válság, fordulat; veszélyt is jelent, de egyben lehetőséget kínál a fejlődésre és a pozitív változásra).

A korábban már elkezdett, Betánia tartomány által készített videó második részletét (1:20-2:35) levetítve ismerjük meg Kalazancius krízisét. A videó után 1 perc páros beszélgetés során, a táblán található diagramon azonosítsuk be az előző és a mostani órán megismertek alapján Kalazancius életében kialakult krízist. Határozzuk meg, hogy lett túl ezen a nehézségen!

Fontos: ha a csoport nincsen tisztában a papi élet kereteivel (pl. cölibátus, akár távoli vidéken végzett munka, civil foglalatosság nem űzhető), akkor ezeket fontos nagyon röviden tisztázni. Felmerülhet pl., hogy papként miért nem lehet kovács; papként miért nem tudja továbbadni a család nevét, stb.

Körkérdés: Kalazancius milyen tulajdonságai segíthették azt, hogy ne törjön összse a nehéz helyzetben? Nézd vissza az előző órán felírt tulajdonságait nyugodtan!

Tanári zárás: Kalazancius sok ajándékot kapott Istentől, amelyek segítették őt az útján. Azonban látjuk, hogy mint mindenkinek, az ő életében is voltak nehézségek, amik akár el is tántoríthatták volna. Élete első nagy krízise során olyan szomorú események történtek, mint anyja és testvére halála. Ez az ő jövőjét is elbizonytalanította, hiszen apja fontos feladatokat bíz rá a család nevének továbbvitelével vagy a hagyományos foglalkozásuk életben tartásával. Kalazancius azonban követi azt a célt, amit már fiatal kora óta érez: pap szeretne lenni. Nem volt könnyű neki ezt kimondania, a saját kitartása, a körülményekre való odafigyelése mellett az Isten segítsége is kellett hozzá.

REFLEXIÓ, KAPCSOLAT AZ ÉLETTEL

Időkeret, eszközök: 4 perc

Egyéni elcsendesedés

Vannak terveid az életeddel? Hunyd be a szemed, és képzeld el magad felnőttként. Mivel szeretnél foglalkozni? Kik vegyenek téged körül? Hol szeretnél lakni? Gondolkodj ezen, képzeld magad elé a helyzetet! Ha van jegyzetfüzeted, akkor írd fel nyugodtan, ha nincs, őrizd meg magadban a gondolatokat! Kalazancius bátran, mégis apjával szemben tisztelettudóan viselkedett a nehéz helyzetben. Gondolatban fordulj hozzá, nyugodtan kérd az ő segítségét, hogy sikerüljön elérned, amit nagyon szeretnél az életedben.

Közös fohász

1) Egy a tanár által mondott szabad szavas fohász, amiben hálát adunk Kalazancius életéért, szolgálatáért, hivatásáért (ezt a szót mindenképp használjuk!), valamint azért, hogy számunkra is ad isten lehetőséget, hogy életünkkel őt és a többeket szolgáljuk. Adjunk hálát a bennünk felmerült jó tulajdonságokért, és kérjük, hogy ajándékozzon meg minket azokkal, amikre vágyunk. Kérjük ezért Kalazancius közbenjárását az ima zárásakor.

2) Mondjuk el közösen az alábbi imát:

Istenünk, te Kalazanci Szent Józsefet a szeretet és a türelem különleges ajándékával ékesítetted, hogy az ifjúságot az életszentségre és a tudományokra nevelje. Add, hogy akit a tanítás mestereként tisztelünk, annak az igazság szolgálatában követői lehessünk. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké.

MELLÉKLET

Krízis-történetek (kiváltó ok, mélypont, fordulat, megküzdés/fejlődés csomópontokkal)

1. Dani világéletében kitűnő tanuló volt, és a szülei büszkén mesélték mindenkinek, hogy építészmérnök lesz. Kilencedikre azonban bekerült egy erős gimnáziumba. Az első fizika- és matekdolgozatai hármasok lettek, a tanárok tempója elképesztő volt. Dani úgy érezte, csalódást okoz, és nem elég jó. Ahelyett, hogy segítséget kért volna, elkezdett bezárkózni. Esténként gyomorgörccsel feküdt le, színlelt betegségekkel próbált otthon maradni, és elhanyagolta a barátait.

A mélypont egy vasárnap este jött el, amikor egy nehéz beadandó felett egyszerűen elsírta magát, és közölte az anyukájával, hogy az egész élete egy csőd, és ott akarja hagyni az erős iskolát. A szülei megdöbbentek, de ahelyett, hogy leszidták volna, megölelték. Leültek beszélgetni, és az apukája elmesélte, hogy az egyetemen ő is majdnem kibukott az első félévben. Dani rájött, hogy a szülei szeretetét nem a jegyei határozzák meg. Együtt kerestek egy egyetemista magántanárt, aki megtanította Danit hatékonyabban tanulni, ő pedig elfogadta, hogy a négyes is szép eredmény.

2. Liliék a nyáron költöztek új környékre, így új osztályban kezdte a tanévet. Nagyon szeretett volna beilleszkedni, de a lányok már összeszokott klikkeket alkottak. Lili próbált vicces lenni, még olyan zenéket is hallgatott, amiket nem szeretett, csak hogy legyen témája, de a többiek levegőnek nézték, és nem hívták

meg a szülinapi bulikra. Lili egyre magányosabb lett, délutánonként órákat görgette a TikTokot, és azt nézte, a régi barátai mennyire jól érzik magukat nélküle. Úgy érezte, vele van a baj, értéktelen és unalmas.

A fordulat akkor történt, amikor a plébánián hirdettek egy önkéntes kutyamenhely-látogatást. Lili imádta az állatokat, ezért elment. Ott találkozott egy sráccal a párhuzamos osztályból, aki szintén egyedül érkezett. Miközben a kutyákat gondozták, kiderült, hogy ugyanaz a fura humoruk, és mindketten imádják a képregényeket. Lili a menhelyen végre önmaga lehetett, nem kellett szerepet játszania. Ezen a közösségen keresztül lassan mások felé is megnyílt, és rájött: nem kell mindenkinek megfelelnie ahhoz, hogy igazi barátai legyenek.

3.Milán élete a kosárlabda volt. Hetente négyszer edzett, a csapat kapitánya volt, és az egész identitását az határozta meg, hogy ő „a sportoló". Egy bajnoki meccsen azonban szerencsétlenül érkezett a földre: elszakadt a térdszalagja. A műtét után az orvos közölte vele: legalább egy év kihagyás vár rá, és kérdéses, hogy versenyszerűen játszhat-e még valaha. Milán világa összeomlott. Úgy érezte, mindent elveszített, ami fontos volt. Nem járt le az edzésekre, mert fájt nézni a többieket, dühös volt a világra, és a családjával is állandóan veszekedett.

A mélyponton az edzője látogatta meg otthon. Nem sajnáltatta, hanem hozott neki egy vágóprogramot és egy tabletet. Megkérte Milánt, hogy mivel a taktikát ő ismeri a legjobban, segítsen neki: elemezze az ellenfelek meccsvideóit, és legyen a csapat másodedzője a kispadon. Milán először vonakodott, de aztán belevágott. Rájött, hogy a kosárlabdát nemcsak a pályán futva lehet szeretni, és a stratégiai látása miatt a csapat még inkább felnézett rá. A sérülés megtanította arra, hogy ő sokkal több, mint a lábai ereje.
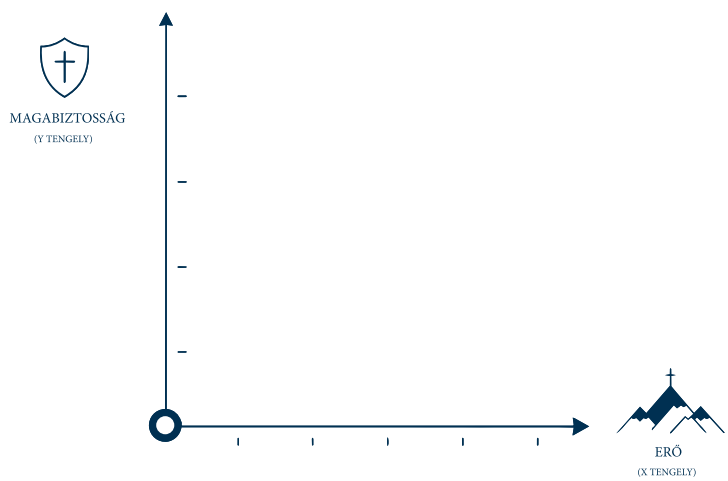
A tartalom létrehozásához Gemini MI-t alkalmaztunk.